

Procedure opvolging meenemen zij-instroom in beroep binnen visitaties van lerarenopleidingen.

In het document uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2025¹ van de NVAO staan de procedures beschreven voor opvolging van de beoordeling van de visitatiepanels bij accreditatie van de reguliere ho-opleidingen. ZiB en het PDG-traject worden meegenomen tijdens de visitatie van de lerarenopleidingen door de visitatiepanels. Dit betekent dat de NVAO de trajecten niet accrediteert, maar dat de oordelen en aanbevelingen door het visitatiepanel worden opgenomen in een bijlage van het visitatierapport. De NVAO neemt deze bevindingen niet mee bij haar afweging ten aanzien van de accreditatie van de lerarenopleidingen. De procedure voor de opvolging van de bevindingen door het visitatiepanel over ZiB en het PDG-traject is een afgeleide van de hierboven genoemde uitvoeringsregels en volgt een overeenkomstig stramien. Waar nodig geldt een specifieke invulling om recht te doen aan het eigen karakter en de wettelijke status van de zij-instroomtrajecten.

Op basis van de geleerde lessen gedurende de looptijd zal de afweging worden gemaakt of deze inrichting van kwaliteitsborging van ZiB en het pdg-traject door de NVAO al dan niet een vervolg krijgt voor de toekomst. Indien gedurende de looptijd blijkt dat er onduidelijkheden zijn over onderstaande procedure, er onvoorziene doorwerkingen optreden of aanscherpingen of verduidelijkingen gewenst zijn, dan zal door de beleidsmedewerkers van het Ministerie van OCW en de NVAO in afstemming met VH en UNL worden bepaald of het noodzakelijk is om onderstaande procedure aan te passen.

Onderstaand volgt de toelichting op de procedure voor ZiB en het PDG-traject.

1. Beslisregels

Het panel volgt de beslisregels in het accreditatiekader zoals die gelden voor de beoordeling van de reguliere opleidingen. Het panel formuleert voor ZiB en/ of het PDG-traject een gemotiveerd oordeel per standaard (voldoet, voldoet ten dele, voldoet niet) en een gemotiveerd eindoordeel (positief, positief onder voorwaarden, negatief).

Voor wat betreft het voldoen aan de wettelijke bekwaamheidseisen hanteert het panel in het oordeel van de kwaliteit van ZiB- en het pdg-traject dezelfde criteria als voor de reguliere opleidingen. Het panel beoordeelt kritisch, maar vanuit het perspectief van de specifieke aard van de zij-instroomtrajecten en de visie van de opleiding. Aanbevelingen zijn ontwikkelgericht en zijn passend voor het oordeel. Het panel vermeldt in een apart hoofdstuk van het visitatierapport sterke punten en eventuele tekortkomingen in de bevindingen voor ZiB en/ of het PDG-traject.

2. Rapportage bevindingen zij-instroom in beroep

Panels rapporteren hun bevindingen over ZiB en/ of het PDG-traject in een apart hoofdstuk van het visitatierapport en nemen dit op in de samenvatting. De rapportage volgt de standaarden van het kader en omvat een gemotiveerd oordeel per standaard en een gemotiveerd eindoordeel. Het panel vermeldt sterke punten en eventuele tekortkomingen. Het hoofdstuk over ZiB en / of het PDG-traject wordt in concept door het panel aan de instelling voorgelegd voor een

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
62753673

Datum
9 juni 2026

¹ NVAO Uitvoeringsregels 2025:

https://www.nvao.net/files/attachments/_13163/Uitvoeringsregels_Accreditatiestelsel_Hoger_Onderwijs_Nederland_september_2025.pdf

controle op feitelijke onjuistheden en de instelling reageert binnen twee weken richting het panel. Daarna verwerkt het panel de reactie van de instelling en stelt het panel het hoofdstuk vast.

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Datum
9 juni 2026

In een ontwikkelgesprek kan de opleiding ervoor kiezen de bevindingen over ZiB en/ of het pdg-traject samen met de ontwikkelpunten vanuit de accreditatie voor de reguliere opleidingen te bespreken.

Waar onderdelen van het zij-instroomprogramma voor verschillende zij-instroomtrajecten samenvallen, beschrijft het panel deze als zodanig. De beoordeling is wel voldoende specifiek en gedetailleerd zodat er een helder beeld ontstaat van de kwaliteit van het complete aanbod voor ZiB en/ of het pdg-traject.

3. Behandeling door de NVAO

De NVAO zal de uitkomsten van de bevindingen over ZiB en/ of het PDG-traject door de panels niet opnemen in haar bevindingen over accreditatie van de lerarenopleidingen. De NVAO maakt op verzoek van OCW een overzichtsrapportage van alle rapportages met bevindingen en oordelen van ZiB en het pdg-traject door de visitatiepanels. De NVAO voegt daar geen eigenstandig oordeel aan toe maar kan wel vergelijkenderwijs wijzen op ontwikkelingen of uitkomsten. De volledige rapporten en de overzichtsrapportage worden na afronding van de accreditatieprocedure openbaar.

De NVAO heeft geen rol in de opvolging van aanbevelingen ten aanzien van ZiB en het pdg-traject. De NVAO neemt deze aanbevelingen niet mee bij haar afweging ten aanzien van de accreditatie van de lerarenopleidingen. Het is aan de minister om passende opvolging te geven aan de rapportage en eventuele aanbevelingen tot verbetering of het herstel van tekortkomingen in de zij-instroomtrajecten en dit op te nemen met de betreffende instellingen.

4. Opvolging oordeel visitatiepanel

De minister geeft op onderstaande wijze opvolging aan de rapportage en eventuele aanbevelingen tot verbetering of het herstel van tekortkomingen in de ZiB en het PDG-traject.

4.1 Oordeel positief

Het visitatiepanel geeft ZiB en/ of het pdg-traject het oordeel positief. De rapportage met bevindingen wordt door de NVAO opgenomen in de overzichtsrapportage met alle oordelen over ZiB- en pdg-traject door de visitatiepanels. De ho-instelling behoudt de erkenning door de minister voor het mogen uitvoeren van zij-instroom in beroep trajecten.

4.2 Oordeel positief onder voorwaarden

Het visitatiepanel geeft ZiB en/ of het pdg-traject het oordeel positief onder voorwaarden. De rapportage met bevindingen wordt door de NVAO opgenomen in de overzichtsrapportage met alle oordelen over ZiB- en pdg-traject door de visitatiepanels.

Een oordeel positief onder voorwaarden gaat ervan uit dat ZiB en/ of het PDG-traject in belangrijke mate aan de basiskwaliteit voldoet, maar er zijn verbeteringen nodig om volledig hieraan te voldoen. Deze verbeteringen zijn binnen maximaal twee jaar te realiseren. De ho-instelling kan nog steeds ZiB en/of het PDG-traject blijven aanbieden.

Als een panel het ZiB en/ of het PDG-traject een positief oordeel geeft, maar op een of meer standaarden (behalve standaard 1) een tekortkoming vaststelt, leidt dit tot een oordeel 'voldoet ten dele op de betreffende standaard(en)'. Het panel stelt vervolgens vast of de ho-instelling in staat is deze tekortkoming binnen twee jaar te herstellen. Als dat het geval is, verbindt het een voorwaarde aan de standaard waarvoor de tekortkoming is vastgesteld. Het oordeel over het gehele ZiB en/ of PDG-traject wordt dan positief onder voorwaarden. Als het panel herstel binnen die termijn niet realistisch acht, geeft zij de betreffende standaard(en) het oordeel 'voldoet niet'. Het eindoordeel over ZiB en/ of het PDG-traject kan dan niet meer positief zijn.

Verbeterplan

Als het panel in de visitatie van ZiB en/ of het PDG-traject aangeeft dat er tekortkomingen zijn die binnen twee jaar kunnen worden weggenomen en het oordeel positief onder voorwaarden geeft, wordt de ho-instelling door de minister de gelegenheid gegeven om een verbeterplan op te stellen. Het is van belang dat de ho-instelling aangeeft op welke wijze de verbeteringen binnen de gestelde termijn behaald gaan worden inclusief planning. De ho-instelling vraagt hierbij advies over het herstelplan aan het visitatiepanel. De ho-instelling biedt het verbeterplan en het advies van het visitatiepanel uiterlijk binnen drie maanden na publicatie van het rapport door de NVAO aan de minister.

Beoordeling van voorwaarden

De ho-instelling dient bij de minister een voorstel in voor de samenstelling van een panel dat binnen de vastgestelde termijn opnieuw ZiB en/ of het PDG-traject zal gaan beoordelen. Het panel dient ten tijde van de beoordeling van de voorwaarden nog steeds aan de deskundigheids- en onafhankelijkheidseis te voldoen. In principe bekijkt het panel dat de visitatie uitvoerde, of ZiB en/ of het PDG-traject aan de voorwaarden voldoet. De panelsamenstelling dient door de minister te worden goedgekeurd, ook als er geen wijzigingen zijn in de samenstelling. De minister vraagt aan de NVAO advies of het (gewijzigde) panel als geheel nog over de vereiste deskundigheid beschikt over zij-instroom en ten tijde van herbeoordeling nog steeds aan de onafhankelijkheidseis voldoet. De minister bepaalt met inachtneming van het advies van de NVAO of het panel wordt goedgekeurd.

De ho-instelling stuurt binnen twee jaar het rapport met bevindingen van het panel over ZiB en/ of het PDG-traject aan de minister. Als de uitkomst van het oordeel van het panel over de gestelde voorwaarden positief is – dat wil zeggen dat ZiB en/ of het PDG-traject volledig voldoet aan de standaarden – behoudt de ho-instelling de erkenning door de minister voor het mogen uitvoeren van zij-instroom in beroep trajecten. Onder de erkenning wordt bedoeld het uitvoeren van geschiktheidsonderzoeken, afgifte van geschiktheidsverklaringen, het verzorgen van scholing en begeleiding op grond van geschiktheidsverklaringen, het uitvoeren van bekwaamheidsonderzoeken en het afgeven van getuigschriften bekwaamheidsonderzoek.

Blijkt uit de herbeoordeling dat ZiB binnen de gestelde termijn niet aan de voorwaarden voldoet, dan kan de minister besluiten tot intrekking van de erkenning voor ZiB. Blijkt uit de herbeoordeling dat het PDG-traject binnen de gestelde termijn niet aan de voorwaarden voldoet, dan kan de minister besluiten dat het niet meer mogelijk is om subsidie aan te vragen voor een PDG-traject, dat wordt uitgevoerd door de betreffende instelling. De minister zal eerst een

waarschuwing geven. Zie voor de procedure na de waarschuwing paragraaf 4.3 Oordeel negatief.

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Datum
9 juni 2026

Samenvatting procedure

- De ho-instelling stelt een verbeterplan op en vraagt hierbij advies over het herstelplan aan het visitatiepanel.
- De ho-instelling levert uiterlijk binnen drie maanden na publicatie van het rapport door de NVAO een verbeterplan aan bij de minister.
- De ho-instelling voert het verbeterplan binnen twee jaar uit.
- De ho-instelling laat in principe hetzelfde panel, dat het eerdere oordeel heeft afgegeven, de realisatie van de voorwaarden beoordelen. Het panel voldoet bij de herbeoordeling aan de gebruikelijke deskundigheids- en onafhankelijkheidseis.
- De ho-instelling legt het panel voor de beoordeling van de voorwaarden ter goedkeuring voor aan de minister. De minister vraagt advies aan de NVAO.
- De ho-instelling ontvangt het conceptrapport voor het corrigeren van eventuele feitelijke onjuistheden. Het panel verwerkt de reactie van de ho-instelling en stelt het panel het hoofdstuk vast.
- De ho-instelling stuurt voor het eind van de termijn van de voorwaarden (datum voorwaarden) het rapport met bevindingen van de herbeoordeling aan de minister.
- De minister voegt het rapport van de herbeoordeling toe aan de overzichtsrapportage met alle oordelen over ZiB- en pdg-traject door de visitatiepanels.
- De ho-instelling behoudt bij een positieve herbeoordeling door het panel de erkenning door de minister voor het mogen uitvoeren van zij-instroom in beroep trajecten.

4.3 Oordeel negatief

Het visitatiepanel geeft over ZiB en/ of het PDG-traject het oordeel negatief. De rapportage wordt door de NVAO opgenomen in de overzichtsrapportage. Dit houdt in dat het panel tekortkomingen heeft vastgesteld die de instelling niet binnen een termijn van twee jaar kan herstellen.

De minister kan na publicatie van het rapport door de NVAO over ZiB besluiten tot intrekking van de erkenning voor het mogen uitvoeren of onder zijn verantwoordelijkheid doen uitvoeren van het geschiktheidsonderzoek en het bekwaamheidsonderzoek en het verzorgen of doen verzorgen van de scholing en begeleiding voor zij-instromers.

De minister kan na publicatie van het rapport door de NVAO over het PDG-traject besluiten dat het niet meer mogelijk is om subsidie aan te vragen voor een PDG-traject, dat wordt uitgevoerd door de betreffende instelling.

Voordat de minister een dergelijk besluit neemt geeft hij het instellingsbestuur een waarschuwing met een termijn, waarbinnen aan die waarschuwing gevolg moet zijn gegeven. Tevens vindt er na publicatie van het rapport door de NVAO een gesprek plaats met de minister en de instelling om te kijken of het mogelijk is om tot een herstelplan te komen.

Indien het instellingsbestuur het mogelijk acht om de gestelde tekortkomingen weg te werken dan krijgt het instellingsbestuur van de minister de opdracht om een herstelplan op te stellen. Het is van belang dat de ho-instelling aangeeft op

welke wijze de verbeteringen binnen de gestelde termijn behaald gaan worden inclusief planning. In overleg met de minister wordt bepaald wie er betrokken worden voor consultatie en haalbaarheid van het herstelplan. De ho-instelling biedt het herstelplan uiterlijk binnen drie maanden na het gesprek met de minister aan.

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Datum
9 juni 2026

Voortgang herstelplan

De ho-instelling dient bij de minister een voorstel in om binnen twee jaar opnieuw naar ZiB en/ of het PDG-traject te gaan kijken om de voortgang te bespreken op de gestelde voorwaarden. In dit voorstel wordt aangegeven wie er betrokken worden bij de bespreking van de voortgang. Nadat dit vinger aan de pols gesprek heeft plaatsgevonden, stelt de ho-instelling een voortgangsrapportage op en deelt de rapportage ter informatie met de minister.

Beoordeling van herstel

De ho-instelling dient bij de minister een voorstel in voor de samenstelling van een nieuw panel dat binnen de vastgestelde termijn opnieuw ZiB en/ of het PDG-traject zal gaan beoordelen. De panelsamenstelling dient door de minister te worden goedgekeurd. De minister vraagt aan de NVAO advies of het nieuwe panel als geheel over de vereiste deskundigheid beschikt over zij-instroom en ten tijde van de herbeoordeling aan de onafhankelijkheidseis voldoet. De minister bepaalt of het panel wordt goedgekeurd.

De ho-instelling stuurt voor het aflopen van de afgestemde termijn het rapport met bevindingen hiervan aan de minister. Als de uitkomst van het oordeel van het panel over de vastgestelde verbeterpunten positief is – dat wil zeggen dat ZiB volledig voldoet aan de standaarden – behoudt de ho-instelling de erkenning door de minister voor het mogen uitvoeren van het geschiktheidsonderzoek, het bekwaamheidsonderzoek, het verzorgen of doen verzorgen van de scholing en begeleiding voor zij-instromers en afgifte van geschiktheidsverklaringen en getuigschriften bekwaamheidsonderzoek.

Als de uitkomst van het oordeel van het panel over de vastgestelde verbeterpunten positief is – dat wil zeggen dat het PDG-traject volledig voldoet aan de standaarden – dan blijft het mogelijk om subsidie aan te vragen voor een PDG-traject, dat wordt uitgevoerd door de betreffende instelling.

Definitief negatief oordeel

Blijkt uit de herbeoordeling dat ZiB en/ of het PDG-traject binnen de gestelde termijn niet aan de voorwaarden voldoet, dan kan de minister aan de hand van de gestelde uitkomst bepalen of er niet of in onvoldoende mate gevolg is gegeven aan de waarschuwing. Indien de minister concludeert dat na de waarschuwing en de herstelperiode de kwaliteit van de uitoefening van ZiB en/ of het PDG-traject tekortschiet, dan kan de minister besluiten tot intrekking van de erkenning voor het mogen uitvoeren of onder zijn verantwoordelijkheid doen uitvoeren van het geschiktheidsonderzoek en het bekwaamheidsonderzoek en het verzorgen of doen verzorgen van de scholing en begeleiding voor zij-instromers en afgifte van geschiktheidsverklaringen en getuigschriften bekwaamheidsonderzoek. Voor het PDG-traject kan de minister besluiten dat het niet meer mogelijk is om subsidie aan te vragen voor een PDG-traject, dat wordt uitgevoerd door de betreffende instelling.

Samenvatting procedure

- Het visitatiepanel geeft over ZiB en/ of het PDG-traject het oordeel negatief.
- De minister geeft de ho-instelling een waarschuwing en gaat in gesprek met het instellingsbestuur over de gestelde tekortkomingen.
- Het instellingsbestuur krijgt van de minister de opdracht om een herstelplan op te stellen.
- De ho-instelling is verantwoordelijk om binnen drie maanden een herstelplan op te stellen en mee te sturen met het visitatierapport naar de minister.
- Met de ho-instelling wordt binnen twee jaar de voortgang op het herstelplan bekeken.
- De ho-instelling stelt een voortgangsrapportage op en deelt dit ter informatie met de minister.
- De ho-instelling legt het nieuwe panel voor de beoordeling van de verbeteringen ter goedkeuring voor aan de minister.
- Het panel dient ten tijde van de herbeoordeling aan de onafhankelijkheidseis te voldoen.
- Aan het einde van de termijn bezoekt het nieuwe panel de ho-instelling.
- De ho-instelling ontvangt het conceptrapport voor het corrigeren van eventuele feitelijke onjuistheden. Het panel verwerkt de reactie van de ho-instelling en stelt het panel het hoofdstuk vast.
- De ho-instelling stuurt voor het eind van de termijn van het herstel van de tekortkomingen voorwaarden (datum voorwaarden) het rapport met bevindingen van de herbeoordeling aan de minister.
- De minister bepaalt of de ho-instelling wel of niet in voldoende mate gevolg heeft gegeven aan de waarschuwing en de uitvoering van het herstelplan.
- De minister bepaalt het definitieve oordeel en brengt de ho-instelling hiervan op de hoogte.
- Het rapport van de herbeoordeling wordt toegevoegd aan de overzichtsrapportage met alle oordelen over ZiB- en pdg-traject door de visitatiepanels.
- Op besluiten van de minister gelden de procedures van bezwaar en beroep.

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Datum
9 juni 2026